

Postadresse:

7496 Trondheim
Tlf. 73 54 16 00

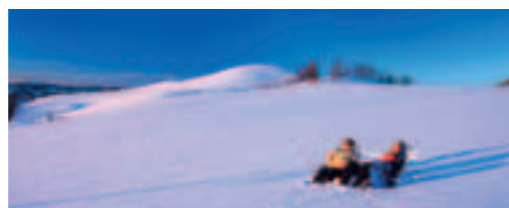
Redaksjonsmedlemmer:

Ole Jørgen Frostad (Red)
Grete S. Tvette
Tore Wuttudal
Knut Aalberg
Øystein Raaen Kjørsvik
Tonje Tangvik

Korrespondentkorpset:

Steve Halsetrønning
Bjørn Arnevik
Rolf Hammervik
Hallgeir Hammer
Harald Forodden
Oddleiv Brovold
Kjell Dahle
Svenn K. Høydal
Niils Magne Bye
Ola Erik RøtterengBladet sendes til ansatte, eiere,
pensjonister, styremedlemmer,
selskapets forbindelser samt
øvrige interesserte.Grafisk formgivning:
Bennett AS, TrondheimTrykk:
Lade Offset AS, TrondheimArtikler signert av andre enn redaksjonens
medlemmer står for artikkelforfatterens
regning, og samsvarer ikke nødvendigvis
med redaksjonens eller utgiverens syn.

- ▶ Redaktørens spalte **side 3**
- ▶ Konsernsjefens spalte **side 4**
- ▶ FOLKEskolen **side 5**
- ▶ Studentene møter TrønderEnergi **side 6**
- ▶ Stamfiskhus for Toåa **side 7**
- ▶ På rundtur i Kenya. **side 8-9**
- ▶ Elvekongen **side 10**
- ▶ Glimt fra ... **side 11**
- ▶ Ny produksjonsavdeling **side 12**
- ▶ Vanndråpene **side 13**
- ▶ Skoleinformasjon **side 13**
- ▶ Menneskene og elva **side 14-15**
- ▶ Frøya vindmøllepark **side 15**

Omslagsbildene for 2005 er tatt av Tore Wuttudal.

Motivet er åkrene nord for Storlersbakken – gjennom skiftende årstider.

Redaktørens spalte

Nye millioner til våre nettkunder

Som et selskap som i mange år har hatt søkelyset på seg for å ha høy nettleie, er det like gledelig hver gang vi kan melde om nye utjevningstilskudd. Og det kan vi faktisk gjøre nok en gang.

Framleggingen av Bondevik-regjeringens siste statsbudsjett nå i høst hvor hele ordningen med utjevningstilskudd ble foreslått fjernet, ga oss et lite skudd for baugen. Men tonene i Soria Moria-erklæringen, hvor det står: "Nettleien for strøm skal utjevnes over hele landet. Dette kan enten skje ved en egen utjamningsordning eller ved at de statlige tilskudd som i dag finnes, trappes opp. Det skal foretas en gjennomgang av regelverket for nettleien herunder forholdet mellom faste og variable avgifter", var egnet til å berolige eventuelle engstelige sjeler.

Regjeringen bevilger nå 30 millioner kr til ordningen "Tilskudd til utjevning av overførings-tariffer". I alt omfatter ordningen nettkundene til 13 ulike selskap, og som i tidligere år får våre kunder en relativt stor del av den totale summen - nærmere bestemt nær 14 av 30 millioner kr. Som før skal hele beløpet uavkortet komme nettkundene til gode uten fratrukk for eventuelle administrasjonskostnader.

Vi har beregnet hva dette vil bety for våre kunder (unntatt de som tidligere var kunder hos Melhus Energi, som ikke omfattes av ordningen).

For en husholdningskunde med et forbruk på 20 000 kilowattimer pr år vil prisforskjellen med og uten statsstøtte (inkludert alle avgifter) utgjøre 5,9 øre/kWh. Dette fører til at vi som selskap får en pris som stadig fjerner oss fra de med den dyreste nettleie i landet. På den siste offisielle lista som ble offentliggjort hadde ca 30 selskap høyere nettleie enn oss, og alt tyder nå på at vi beveger oss raskt videre i positiv retning.

Ole Jørgen Frostad

Ingen ting varer evig

Noen ganger kan vi alle ønske oss en mer forutsigbar verden. En tilværelse der det vi hadde fått på plass, ble der. En arbeidsdag der de beslutninger vi tar raskt blir satt ut i livet og gir resultater. Men et vedtak kan ikke vare evig, veit du. Det kan ingenting, og det er vel nettopp det som gjør arbeidet uforutsigbart, utfordrende og interessant?

Forandringer er nødvendige for å produsere kraft, enten den kommer fra turbiner eller fra hver enkelt av oss.

Statsbudsjettet er i havn, og vi kan glede oss over en hyggelig forandring, vi får nye utjevningssmidler for å holde nettleien nede. Dermed kan vi ta et nytt, langt skritt i riktig retning. Mot en framtid der adressen ikke skal avgjøre hva strømmen koster.

I TrønderEnergi har vi jobbet lenge for å få en forandring på nettleien, både gjennom egen effektivisering og ved å påvirke myndighetene mot en mer distriktsvennlig fordeling. På kort tid har vi redusert nettleien betraktelig, men ennå ikke nok.

Vi kan ikke leve med en situasjon der folk som bor et kvarters kjøretur utenfor en bygrense, må betale langt mer enn kolleger med "riktig adresse". Det er ikke rett, og urettferdighet kan aldri ha noe langt liv.

Vi hadde ønsket oss en annen forandring mot det samme målet. Vi hadde ønsket oss et kraftig og energisk midt-norsk kraftsamarbeid med en felles regional nettleie, langt ned mot landsgjennomsnittet. Den forandringen får vi foreløpig ikke, men alle gode saker har en framtid. Nå er ikke en sammenslåing med TEV noen ny tanke, noen husker kanskje at den var langt kommet for få år tilbake, og jeg ser ikke bort i fra at den kommer tilbake.

På et annet område har det regionale samarbeidet kommet lenger. Sammen med NTE har vi søkt om utbygging av Frøya Vindmøllepark med 63 møller. Anlegget er beregnet til å kunne dekke kraftbehovet for halvparten av husholdningene i Sør-Trøndelag

og 20% av det nasjonale målet om økt fornybar energiproduksjon innen 2010. Innbyggerne på Frøya og kommunestyret har sagt ja, men fortsatt kan NVE si nei. Vi håper det ikke skjer. Skulle resultatet likevel bli at planene må skrinlegges, så er det nok en forandring vi får innrette oss etter.

Så lenge den varer.

Vi må søke forståelse for at strømprisen ikke reduseres så mye som før, selv om vannmagasinene er fulle. Prisen for å slippe ut CO₂ i Europa er tredoblet, kullkraftverkene vil derfor sannsynligvis øke sin pris med 13-14 øre pr. kilowatttime. Da følger den øvrige kraftprisen etter, og i ett felles, europeisk kraftmarked blir alle dratt med. For oss betyr det at vi må forklare at økte avgifter på forurensende kraftproduksjon gjør at Grønn Kraft stiger i pris. Det er ingen enkel oppgave, og den viser til fulle at vi må ha en forståelse i markedet for alt vi gjør. Da må vi jobbe ekstra mye med det som ikke er like logisk for folk på utsiden av bransjen.

Vi jobber i en bransje der endringer og utfordringer er det eneste stabile. Slik må det nesten være for en bedrift som har et stort samfunnsansvar og viktige fellesoppgaver å løse. Derfor har vi i løpet av året som gikk også revidert vårt visjonsgrunnlag og våre kjerneverdier, et arbeid som alltid vil være i utvikling for en bedrift som vår. Mange er selvsagt utålmodige etter å se effekter i det daglige. Noen har kommet, andre følger loven om at ting tar tid. Selv om vi lett kan enes om en samfunnsnyttig visjon og gode verdier, tar det tid før vi alle har dem under huden og reagerer riktig og på refleks i enhver situasjon. Da må vi ikke glemme at forandringer er nødvendige for å produsere kraft.

Så kan vi unne oss en velfortjent høytid i visshet om at julen alltid kommer når den skal.

RIKTIG GOD JUL
OG ET GODT NYTT ÅR
TIL DERE ALLE.

Rune Malmo

► **Konsernsjefens spalte**

Hans Christian Steen Tekst

FOLKEskolen

I Lyspunktet nr 1-2005 presenterte vi allmøtet 2005 og bedriftskulturprosjektet Fra ord til handling. Selv om endel fortsatt gjenstår, har et av tiltakene kommet litt lenger, nemlig FOLKEskolen.

For å finne ut hva FOLKEskolen egentlig er, tar vi kontakt med lederen for skolen, personalsjef Per Stensen. Og Stensen har et eget ønske for tittel: Skolestyrer.

Skolestyrer Stensen, hva er egentlig FOLKEskolen?

TrønderEnergi har alltid drevet opplæring av sine medarbeidere, mange er de som har gjennomført et eller annet kursopp-

legg i regi av konsernet. FOLKEskolen skal bringe denne aktiviteten til et høyere nivå og øke fokuset på strukturerte utviklingstiltak.

Hva betyr egentlig det?

Det betyr at vi i tillegg til de fagorienterte kursene vi alltid har gjennomført, også vil tilby andre typer opplæring. Opplæring som går videre til å forme menneskene i organisasjonen, hvordan de opptrer, hvilke verdier de har og hvordan de jobber.

Et annet viktig tiltak er å strukturere den kursaktiviteten som finnes og som kommer, slik at den blir enklere å finne fram i og forholde seg til.

På hvilken måte skal dette gjøres i praksis?

I praksis er vi avhengige av tips og forslag til kurs og opplæring fra alle ansatte i TrønderEnergi som går på de nye områdene som opptar oss. Vi er også avhengige av at all informasjon om opplæringsvirksomhet samles i FOLKEskolen.

For en bedre struktur har vi allerede laget et forslag til en egen kurskalender som finnes på våre intranettsider.

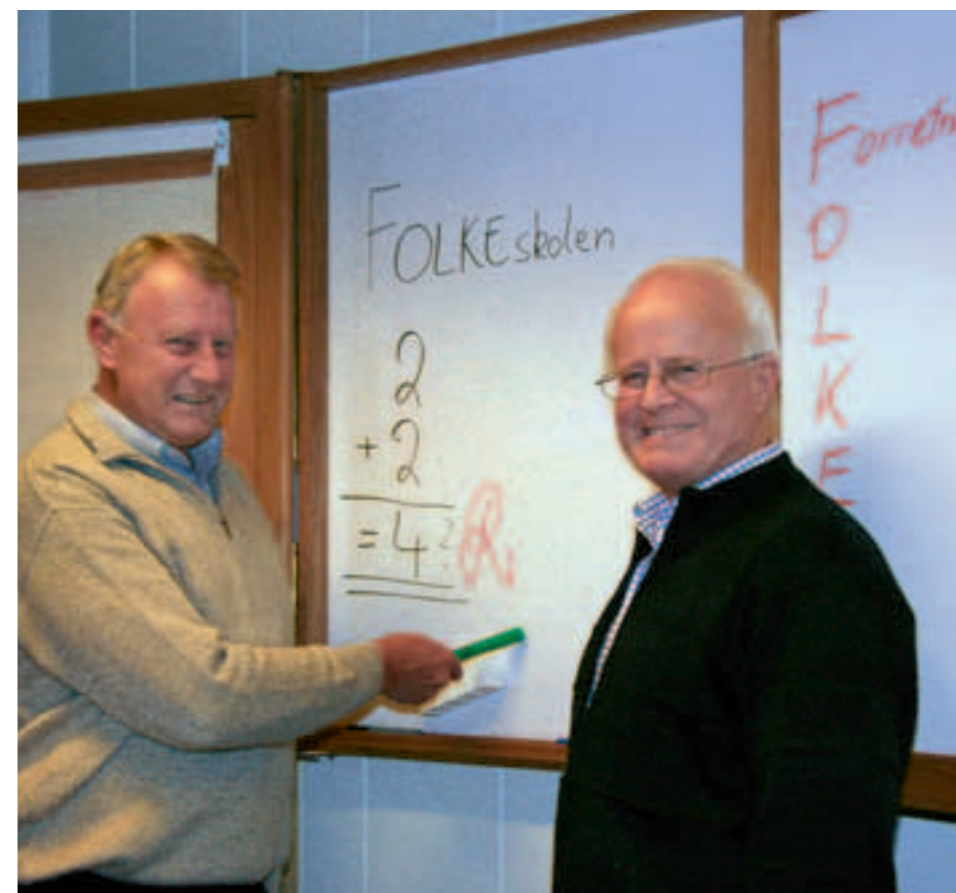
Hvem skal gå på FOLKEskolen?

I og med at vi samler all kursaktivitet under navnet FOLKEskolen, vil nok de aller fleste medarbeiderne i TrønderEnergi på et eller annet tidspunkt stifte bekjentskap med FOLKEskolen. Vi vil ha aktiviteter som samler både fagrettet opplæring, interne og eksterne kurs og opplæringsplaner.

Hva tror du blir de største utfordringene?

I tillegg til å få ordentlig og ekte engasjement blant alle medarbeiderne i TrønderEnergi, blir de største utfordringene å få innspill til nye aktiviteter. Jeg tenker ikke her på opplæring og kurs i våre respektive fagområder, det har vi rimelig god kontroll på. Jeg tenker mer på aktiviteter som bygger rett bedriftskultur og prøver å foredle FOLKEskoleelevne som ledere, medarbeidere og mennesker.

Stensen ønsker gjerne tilbakemeldinger i forbindelse med FOLKEskolen.

Skolestyrer Per Stensen ønsker lykke til av konsernsjef Rune Malmo. Per ønsker alle FOLKEskoleelever velkommen til FOLKEskolen.

Foto: Tore Wuttudal

Jens Peter Nupen Tekst

Studentene møter TrønderEnergi

TrønderEnergi vil fra årskiftet 2006 inngå en avtale med Høgskolen i Sør-Trøndelag, nærmere bestemt Program for elektro- og datateknikk. Avtalen er bilateral, noe som innebærer at den er gjensidig.

Program for elektro- og datateknikk dekker et forholdsvis bredt spekter av fag, både automatisering, elektronikk, elkraftteknikk og teleteknikk. Tanken bak avtalen er at fagansvarlige ved programmet kan hospitere ved TrønderEnergi, studenter kan få inspirasjon til å skrive oppgaver, samt at ansatte ved TrønderEnergi kan gi gjesteforelesninger ved programmet. Avtalens varighet er ennå ikke avgjort, men sannsynligvis vil den i første omgang gjelde i to år.

- TrønderEnergi har lenge ønsket et samarbeid med en relevant utdanningsinstitusjon, forteller visedirektøren Jens P. Nupen i TrønderEnergi. Det som i tillegg gjør dette litt spesielt, er at HiST har tatt initiativet til et slikt samarbeid, og vi øynet straks muligheten til å meisle ut en avtale med dem. Vanligvis er det slik at det er næringslivet som har etterlyst slike avtaler, men her har altså skolen selv vært en pådriver.

Nupen legger også til at dette er en gyllen sjanse for TrønderEnergi til å være med og påvirke skolen til å ta opp problemstillinger i undervisningen som er aktuelle for en energibedrift som oss.

Et tema som særlig har vært nevnt fra Program for elektro- og datateknikk side er opplæring av egne ansatte og studenter i sikkerhet og sikkerhetsforskrifter. I denne sammenhengen blir avdeling HMS hos oss en viktig brikke.

Foto: HiST

I tillegg til det rent teknisk-faglige kan det også være av interesse å utveksle kunnskap og kompetanse knyttet til kraftmarkedet og krafthandel.

- Program for elektro- og datateknikk er også svært opptatt av hvilke tema TrønderEnergi ønsker opplæring i, ikke minst med tanke på å utvikle etter- og videreutdanningskurs for våre ansatte,

forteller Nupen. Slike etter- og videreutdanningsprogram kan være rettet både mot montører og ingeniører.

Rent formelt vil det bli satt ned en styringsgruppe i TrønderEnergi som vil bistå og overvåke samarbeidet med HiST. Primus motor hos Program for elektro- og datateknikk har vært Roar Haltvik.

Rolf Bekvik Tekst

Stamfiskhus for Toåa

Det nye stamfiskhuset for Todalen er nå ferdig, og den første rogn fra Toåas laksestamme er lagt inn i klekkeriet. Dersom alt går etter planen, kan det første partiet med laksesmolt settes ut på forsommeren 2008. Med utsetting av 2000 smolt i året, håper lokale fiskere på en etterlengtet lakseopptur om noen år.

Torsdag 1. september var det en liten markering av at stamfiskhuset ved Bjøråa i Todalen nå snart er ferdig. Representanter fra elveeierlag, Driva Kraftverk, Statkraft og fylket var til stede under befaring av huset.

Asbjørn Karlsen fra Todalen elveeierlag uttrykte stor glede over at stamfiskhuset nå er ferdig.

- Dette blir en fin ressurs for bygda. Vi setter pris på det arbeidet som er gjort og håper på et fortsatt godt samarbeid framover, sier Karlsen.

Stamfiskhuset i Todalen skal kun brukes

av laks fra Toåa. Elvene Surma og Bævra har et tilsvarende anlegg i Trollheim kraftstasjon. Befruktet rogn fra begge disse husene skal imidlertid plasseres i settefiskanlegget som er under oppføring ved

Asbjørn Karlsen i Todalen elveeierlag (til høyre) takker Rolf Bekvik og Sverre Høydal fra TrønderEnergi for å ha fått et flott stamfiskhus på plass ved Bjøråa i Todalen
Foto: Tor Helge Solli

utløpet av Rossåa. Her er arbeidet med anlegget i rute og skal være klart for mottak av rogn til klekking en gang utpå nyåret. Oppsynet med både stamfiskhuset og settefiskanlegget er det Monica Klungervik og Statkraft som skal ha. Teknisk vedlikehold av stamfiskhuset ivaretas av de ansatte ved Driva Kraftverk.

Elveeierlaget har påtatt seg oppgaven med fanging av stamlaks. Det har vært visse "innkjøringsvansker", men etter hvert som de vinner erfaring, vil en forhåpentligvis være i stand til å skaffe nok rogn til å dekke pålegget.

Kun laks fra Toåa havner i karene inne i stamfiskhuset i Todalen.

Foto: Tor Helge Solli

På rundtur i Kenya

Det er mulig noen nordmenn sverger til enkle hytter på fjellet uten vann og strøm som en motvekt til den stadig økende velstanden i Norge. Noen uker i Kenya gjør den samme nytten. Her finnes voldsom fattigdom, noen svært rike mennesker, spektakulær natur og et fantastisk dyreliv.

Etter 4 ukers rundreise i juni/juli i Kenya på egen hånd, sitter jeg igjen med et inntrykk av at dette på mange måter er det motsatte av Norge. Høy kriminalitet gjør reising i landet til en risikosport på høyde med fallskjermhopping og det som verre er. Noe mer tragikomisk er måten man kan bli ranet på. Mange småranere er så erfarne at de gir offeret kredittkort eller simkort tilbake, de er kun ute etter kontanter eller selve mobiltelefonen.

Selv unngikk jeg å bli ranet, men det manglet ikke på advarsler og tips om hva

man burde gjøre for å unngå dette. Det manglet heller ikke på historier fra ofrene selv. I hovedstaden Nairobi blir hvert år ca. 30% av befolkningen utsatt for ran eller ransforsøk. Når det er sagt, så er Nairobi den desidert farligste byen i Kenya. Den har til og med i flere år blitt kåret til den farligste byen i Afrika. For ikke å svartmale for mye: Kriminaliteten i resten av Kenya er vesentlig lavere enn i Nairobi. De fleste turister er dessuten kun på gjennomreise i Nairobi og drar heller til Mombasa og kysten.

Kenya ligger på Afrikas østkyst og er i dag et demokratisk land som ble løsrevet fra det britiske kolonierredømmet i 1963. Den første presidenten i landet var Jomo Kenyatta, og i dag heter presidenten Mwai Kibaki - som ble valgt i 2002.

I vest ligger Lake Victoria, en innsjø som Kenya deler med Uganda og Tanzania. Jeg

dro med buss fra Nairobi til den største byen ved innsjøen, Kisumu. Bussturen tok 11 timer og foregikk på humpete veier i en buss som sannsynligvis aldri hadde blitt godkjent i Norge. I Kisumu var det veldig varmt og en strøm av unge gutter som tilbød skyss på baksetet av sykkelen sin til noen få kroner. Dette var for øvrig en svært billig og praktisk måte å komme seg rundt i byen på. Jeg var også med på båttur på Lake Victoria for å se flodhester, men de hadde dessverre gjemt seg den dagen.

Turen tilbake til Nairobi foregikk på tog. Jeg bestemte meg for å kjøpe billett på 1. klasse for å slippe unna dårlige veier og elendige busser. Toget var dessverre ikke noe bedre. Det tok mer enn 1 time å få kjøpt en billett og toget var nesten 8 timer forsinket da vi ankom Nairobi.

Besøk hos luhyaene

I Nairobi var jeg så heldig å bli kjent med en ung dame som jobbet på hotellet. Hun tilbød seg å være guide, og jeg fikk blant annet bli med henne til den landsbyen hennes familie kom fra. Landsbyen lå noen timers busstur fra Nairobi og her fikk jeg se en bit av Kenya som sannsynligvis svært få turister har sett før. Her bodde folk som de hadde gjort i hundrevis av år, i hytter av kumøkk (det luktet ingenting), de lagde mat over åpen ild og de bodde tett innpå dyr og dyrket mat rett utenfor hyttene sine. Jeg var faktisk den første hvite mann i denne landsbyen noensinne, så det ble et voldsomt oppstyr da jeg ankom. Omtrent hele landsbyen var samlet, og jeg måtte hilse på alle som var der. Flere ville også ha autografen og adressen min.

I utgangspunktet hadde jeg fått streng beskjed om ikke å ta bilder. Min guide kunne fortelle at flere i landsbyen var overbevist om at dersom en hvit mann kom og tok bilder av dem, så kunne han senere tjene seg rik på å selge disse bildene i utlandet. Hvorom alle ting er, så måtte jeg ha gjort et godt inntrykk på de lokale fordi de etter en stund oppfordret meg til å ta bilder av dem. Jeg hadde med et digitalt kamera som vakte stor oppsikt da landsbybeboerne kunne se seg selv på det lille displayet.

Siden jeg var en gjest i landsbyen, så måtte det lages mat. Dette var en oppgave for kvinnene, og 8-10 av dem kastet seg over grytene. Mennene satt kun å så på og snakket sammen. Da maten etter mye om og men var ferdig, kom kvinnene og serverte mennene. Etter at mennene var ferdige med å spise, var det kvinnene sin tur til å spise det som var igjen. Måltidet i seg selv var litt av en prøvelse. Min guide hadde informert meg om hva som ville skje, så jeg var noe forberedt. Spisingen foregikk sittende på gulvet, og alle spiste med hendene fra det samme fatet. Var man ikke kjapp nok, så forsvant fort de beste bitene. Maten var kylling, noe kenyanerne spiste mye av. I tillegg lagde de "ugali", en slags kake av mel og vann. Ugali minner litt om norske raspeballer og blir liggende som en murstein i magen ubehagelig lenge. I tillegg serverte de ofte mais, bønner og erter, en blanding de kalte "githeri". Når kenyanere spiser kylling, så spiser de absolutt alt – bortsett fra beina. Som lettere bortskjemt nordmann var dette noe uvanlig for meg, så jeg kjempet hardt for å få i meg alt og ikke tape ansikt på vegne av fedrelandet.

Beboerne i landsbyen tilhører en stamme som heter luhya. Dette er den nest største stammen i Kenya og utgjør ca 14% av befolkningen i landet. Presidenten kommer fra den største stammen som heter kikuyu. Jeg ble fortalt at kenyanere har en sterk stammetilhørighet, selv om de flytter fra landsbyene og inn til byene. Det forventes til en viss grad at menn gifter seg med en kvinne fra sin egen stamme. Dersom mannen flytter inn til en by og gifter seg med en kvinne fra en annen

På Bamburi Beach like ved Mombasa. I turistsesongen fjernes tangen, og da er stranda enda flottere.

stamme, forventes det at han i tillegg gifter seg med en kvinne fra sin egen landsby. Flere menn i den landsbyen jeg besøkte var gift med både 3 og 4 kvinner, og dette praktiseres i landsbyene i Kenya den dag i dag.

Mombasa og kysten

Videre gikk turen til Kenyas østkyst, det vil si til Mombasa, sol og strender. Her var det en helt annen stemning enn i Nairobi, som til tider var svært støyende, hektisk og forurenset. Ved kysten var folk mer avslappet og livsrytmen mye roligere. I tillegg var været bedre. I Nairobi var det i juni/juli rundt 20 grader og til dels overskyet og noe regn. Ved kysten steg temperaturen 5-10 grader og sola skinte oftere. Maten er også noe annerledes rundt Mombasa. Her finner man mer tradisjonelle swahiliretter, ofte med innslag av kokos. Swahilikulturen er også mer utbredt og genuin langs kysten. Swahili er offisielt språk i Kenya, i tillegg til engelsk. Begrepet swahili er avledet fra det arabiske ordet "sahel" som betyr kyst. Som språk er swahili en blanding av arabisk, portugisisk og en rekke stammespråk i Øst-Afrika. Et kjent ord fra swahili er "safari" som betyr reise. Kulturmessig innebærer swahili en viss innflytelse fra

arabisk, både arkitekturmessig, designmessig og i klesveien.

Mange europeere drar til kysten som et alternativ til sydenferie. Her finnes flotte sandstrender, sol, gode hoteller, svært god service, bra mat og billig øl. Det er også mange muligheter for aktiviteter som snorkling, dykking, windsurfing, seiling osv. Selv prøvde jeg meg på snorkling i en slags undervanns nasjonalpark. Her kunne vi snorkle blant tusenvis av eksotiske akvariefisk nært et større korallrev.

Skal jeg kort oppsummere inntrykkene fra Kenya, så er dette et land med store kontraster. Å reise rundt på egen hånd går helt fint, selv om det innebærer en del jobbing å komme seg rundt. Er målet med reisen å dra på safari, bør man heller satse på et ferdigsydd opplegg fra Norge. Men prisnivået er behagelig lavt, maten er passende krydret for sarte, norske ganer (nasjonalretten er "nyama choma" som rett og slett betyr grillet kjøtt), og de innfødte har et overraskende positivt syn på livet og tilværelsen – til tross for levevilkår som med vestlige øyne virker svært beskjedne.

Besøk hos Luhya-stammen. Guiden sitter rett til høyre for artikkelforfatteren, de andre er familiemedlemmer.

Anne-Lise Aakervik Tekst

Elvekongen

Han har gått fra den ene lidenskapen til den andre, rennbyggen Vegard Heggem. Da han la fotballskoene på hylla, ble han laksefisker på heltid.

Vegard Heggem var ikke gamle karen da han vadet ut i Orkla for å fiske etter laks. Og han husker ennå da han mistet sin første storfisk. – Jeg var ikke så veldig gammel. I tre kvarter, minst, sto jeg og slet med ruggen. Jeg hadde fått den helt inntil meg, det var bare å bøye seg ned og ta den i halen. Men så stakk den! Jeg ble helt stiv og sto gråtende i elva i flere minutter etterpå.

Den opplevelsen sitter som spikret i Vegard Heggems hode. Aldri mer!

Bytta bort kua

Aunan Gård ligger i Rennebu kommune ved Orklas bredd. På heimgården er Vegard Heggem i ferd med å bygge opp sitt lakseparadis. – Da fotballkarrieren gikk mot slutten, hadde jeg anledning til å ta over gården. Samtidig skjønte jeg at det var umulig å drive med tradisjonelt landbruk på full tid. Det var allerede litt laksefiske på gården, og jeg så potensialet i å satse på utmarksbasert reiseliv, som det heter.

Med Orkla som hovedprodukt og gården som base satset han penger og tid. Han åpnet i fjor og allerede i sin andre sesong har han fått hederlig omtale og skryt

Tidligere fotballspiller Vegard Heggem har gått fra en lidenskap til en annen når han nå driver guidet laksefiske ved Orklas bredd med heimgården Aunan som base.

Foto: Aunan as

i ett av Europas mestselgende sportsfiske-magasin. Snakk om flue i fiskehatten!

– Det spesielle hos oss er konseptet. Det er høy tilrettelegging med guidet laksefiske, overnatting, mat og opplæring. I tillegg har jeg bygd om potetlageret til konferansesal med trådløst nettverk. Han retter seg i første omgang inn mot bedriftsmarkedet i trønderregionen, og ser ut til å ha lykket med det.

– Neste sommer blir vi fullbooket. Stemmen er fornøyd. – Men i felleferien er det selvsagt lite sånne gjester, og da retter vi oss mot det private markedet. Og med sine internasjonale kontakter i England fyller Aunan ofte opp av utlendinger disse ukene. – Direktefly fra London til Værnes tar to timer, pluss på et par timer til og du er her, sier han. Midt i eldoradoet. Men hvilke celebriteter som har landet laks, det vil han ikke ut med.

Ringvirkninger og kaldt vann

Den totale elvestrekningen som Aunan Gård disponerer er blant de lengste i Orkla. Takket være godt samarbeid med naboene, kan Heggem tilby fiske fra 12 vald. Det betyr mange forskjellige plasser og høl som utfordrer selv den mest erfarne laksefisker. – Så hender det at de jeg leier vald fra, leier dyrka jord fra meg. All maten jeg tilbyr kommer fra lokale produsenter, og ekstra aktivitetene som hesteridning og kanefart kjøper jeg også fra lokale aktører. Ringvirkningene gjør det ekstra artig å holde på.

Som fiskeelv er Orkla og de andre elvene i Norge unike på den måten at det går

"Pollen" er av valdene i elva som laksefiskerne kan prøve. Foto: Aunan as

opp laks på 15-20 kg. – Her har vi et ekstremt fortrinn som sportsfiskenasjon, sier Heggem, og sier han er sånn passe fornøyd med årets sesong. I den øvre delen av elva, hvor Aunan ligger, ble fangst-andelen dårligere enn vanlig. På et fagrådsmøte med blant annet KVO, kom det frem at noe av årsaken er mye kaldt vann i elva i sommer.

– Dette er delvis et regulerings spørsmål, sier Heggem. – Vi hadde mye snø i vinter, sen og lang snøsmelting, samt mye regn i sommer. Mye kaldt vann gikk gjennom kraftverkene. Det forsinker oppgangen av voksen fisk, i tillegg gir det forsinka vekst på lakseyngelen. Håpet er at kraftverksbransjen fortsetter å ta hensyn til laksefiskerne, og styrker betingelsene for villaksen også i fremtida, sier Vegard Heggem som også er engasjert i aksjonen som tilbyr kilonotfiskerne kompensasjon mot at de ikke fisker i Trondheimsfjorden. –Vi ønsker at mer laks skal gå opp i elvene, sier han. – Dette er en aksjon som betales av grunneierne, men vi har fått god støtte fra alle kraftverkene i regionen, deriblant TrønderEnergi og KVO.

Årets sesong er historie, nå konsentrerer Vegard Heggem seg om å skape aktiviteter de ni andre månedene i året. – På sommeren har jeg tre fulltidsansatte her, i tillegg til faren min og meg selv. Det er veldig givende å skape noe som gir arbeidsplasser, i en utkant som dette tross alt er.

Resdalen med Resvatnet og Vålaskaret setergrend i bakgrunnen, den første setergrenda som ble fredet i Norge. Foto: Steve Halsetrønning

Hyttestrøm i Resdalen

Det har lenge vært snakk om å framføre hyttestrøm til Resdalen som ligger i Meldal kommune. TrønderEnergi har nå i sommer arbeidet med forsyning innover dalen fra Svorka Energi sitt nett i Rindal. Hele anlegget utbygges med jordkabler, slik at det blir lite å se i dagen. Prosjektet er kostnadsberegnet til 4,1 mill. kroner. Det er lagt rundt sju kilometer med høyspentkabel, montert fire nettstasjoner og totalt vil det bli lagt 13 kilometer med lavspentkabler.

Avtakking for Gunvor Fjeldvær

Den 26. oktober var det avtakking for renholder Gunvor Fjeldvær på Skaun montørstasjon. Gunvor har vært ansatt siden 1996, og blir nå pensjonist. Hun ble overrakt blomster fra personalforeningen på Grønøra av John Olav Selnes. Lars Lefstad og Rolf Michelsen biværer overrekkelsen.

Foto: Steve Halsetrønning

TrønderEnergi som aktiv medspiller

TrønderEnergi har i alle år støttet ulike kultur- og idrettsarrangement på forskjellige måter. Store deler av den økonomiske potten vi har til disposisjon benytter vi således til å støtte aldersbestemte lag i "våre" kommuner.

Stjerna idrettslags mini guttelag fra Sørfjorden. Bak fra venstre: trener Morten Lillemo, Øystein Strand Rødsjø, Stein Atle Enebakk, Cato Slotten og Ole Alfred Bjørkvik. Foran fra venstre: Fredrik Lillemo, Arild Dyrendal, Erik Enebakk og Daniel Fenstad. Liggende: Einar Olai Dahlen. Foto: Mona Mittet

Mini jentelaget. Bak fra venstre: Jannice Myran, Julie Steen, Trine Pedersen, Marte Jansen og Andrea Enebakk. Foran fra venstre: Stine Husby, Pia Langeland, Lena Larsen og Line Sagmyr. Liggende: Silje Steen Foto: Morten Lillemo

Glimt fra...

Knut Ivar Nyhaug/Knut Aalberg Tekst Ole Kristian Grønnes Foto

TrønderEnergi Kraft med ny produksjonsavdeling

1. november fikk mange ansatte nye arbeidsoppgaver og nye ansvarsområder i produksjonsavdelingen. Etter en omorganiseringsprosess ble det et klart skille mellom hovedarbeidsprosessene bestiller og utfører.

Lyspunktet har snakket med leder for produksjonsavdelingen, Knut Ivar Nyhaug, om prosessen som har foregått siden mai. Knut Ivar kan fortelle at det er avdelingens vedlikeholdsseksjon som er omorganisert. De ansatte har vært delaktig i prosessen, og et konsulentfirma har hjulpet til med intervju, workshop og dokumentasjon.

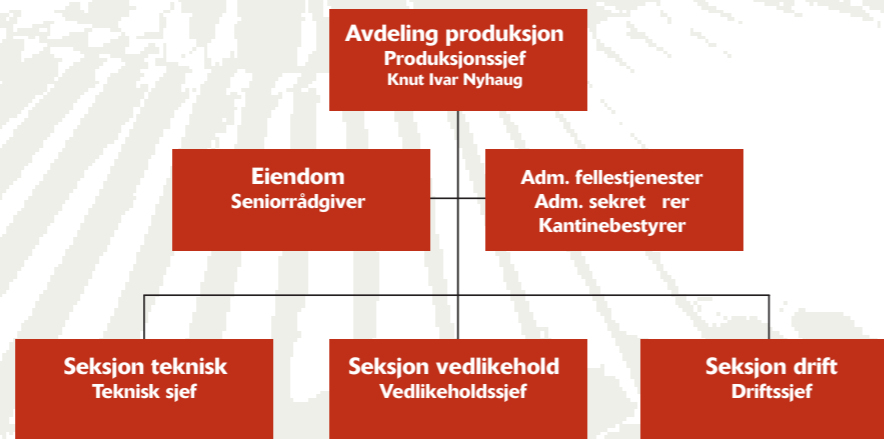

Karsten Myren forkynder budskapet om "Egenutvikling og motivasjon".

Knut Ivar lar det skinne gjennom at han har god tro på den nye organiseringen. Det skulle bare mangle om han ikke hadde det.

Vi vil totalt sett oppnå å bli mer effektiv samtidig som vi øker kvaliteten – vi har som mål å være blant de 25% mest kostnadseffektive vannkraftprodusentene i Norge.

En rask ringerunde til de som skal arbeide innenfor den nye organisasjonen, viser at de deler Knut Ivars ønske om å være blant de beste i landet. Men de er betenkt over at det ikke lengre skal være en stedlig leder på de forskjellige kraftverkene.

Det hviler nå et større ansvar på linjeledelsen, sier Knut Ivar. Men også den enkelte får et større ansvar for det arbeidet hun eller han utfører. I tillegg må alle nå føle et kollegialt ansvar for hverandre og det mellommenneskelige arbeidsmiljøet. For at den enkelte skal bli bevisstgjort sin rolle på disse områdene er det kjørt kick-off og samlinger hvor eksterne krefter har vært og holdt foredrag om kommunikasjon og samhandling.

Vi ønsker Knut Ivar til lykke med den "nye" produksjonsavdelingen og kommer gjerne tilbake når den planlagte evalueringen er gjort om et år.

Uten mat og drikke duger kraftheltene ikke.

Etter middagen underholdt revylaget "Rute 4"

Tonje Tangvik Tekst

«Vanndråpene» Kvinner i TrønderEnergi

Det ble vinnernavnet på den nye kvinnettverksgruppa i TrønderEnergi. Vi fikk inn nesten 50 forslag på navn, både fra menn og kvinner, men det var Grete S. Tvette som kom med forslaget Vanndråpene og ble den heldige vinner av premien. Grete sitter i styret, men frasa seg stemmeretten da avstemningen ble gjennomført.

Begrunnelsen for navnet Vanndråpene: **Vi lever av dem! En er for lite, men mange gjør oss kraftfulle og energiske!**

Vanndråpene er et kontingentfritt kvinnettverk i TrønderEnergi, hvor alle kvinner automatisk er medlem, og vårt mål er å synliggjøre og utvikle kvinners kunnskaper og verdier, og det med fokus på å øke

antall kvinner overalt hvor beslutninger fattes, faglig utveksling og utvikling, samt være en pådriver til et bedre arbeidsmiljø.

Vi ønsker å være en aktiv støttespiller, og vi ønsker å bidra til at TrønderEnergi blir en organisasjon hvor folk høres og blir sett for den de er og det de sier og gjør, og ikke fordi de er kvinne/mann eller tilhører en spesiell geografisk enhet. Vi har fått følgende uttalelse fra ledergruppa "vi stiller oss positive til initiativet og ser fram til å samarbeide konstruktivt med kvinnettverket."

Styret består nå av følgende personer: Tonje Tangvik, Brith Tone Odland, Ann-Elin Helset, Grete S. Tvette, Cathrine B. Steen, Ragnhild G. Åsrønning og Marit V. Pedersen.

Så vi gleder oss til å jobbe målbevisst for at kvinner i TrønderEnergi skal kjenne sin egenverdi slik at vi alle kan bidra til å øke TrønderEnergis verdi for kunder, kollegaer, ledelse og eiere.

Tonje Tangvik overrekker Grete S. Tvette en liten påskjønnelse for navneforslaget til den nye kvinnettverket. Foto: Tore Wuttudal

Skoleinformasjon 2005

Årets skoleinformasjon er nå avsluttet, det vil si besøksdelen av TrønderEnergis skoleprosjekt. I år har nesten 600 elever og lærere vært på besøk i Mørre- og Brattset kraftstasjon. I år som før er tilbakemeldingene meget positive.

I tillegg til selve besøket ble det også gitt informasjon i forkant av guidingen i kraftverket. Dette er et opplegg rettet direkte mot 7. klassinger i vårt nettområde, men i tillegg har vi gått ut med tilbudet til skoler i Rennebu, Kvikne, samt på Svorkmo som sogner til kraftanleggene. Vi har utarbeidet en egen klasseperm med innhold tilpasset læreplanen for 7. klasse, hvor tema som energi, miljø og kraftproduksjon er sentralt. Dette blir så kombinert med en besøksdag på en av våre kraftstasjoner med innlagt konkurransedel. Det hele avsluttes senere i vinter

med utdelingen av TrønderEnergiprisen på 10 000 kroner til den klassen som vinner konkurransen.

Brattset kraftverk ligger ved Berkåk i Rennebu, og Mørre kraftverk ligger i Åfjord kommune på Fosen. Kraftproduksjon og bransjen generelt har vært utgangspunktet under kraftstasjons-

Torkel Vingen i midten og våre to utmerkede guider på Mørre kraftverk, fra venstre Morten Lillemo og Helge Grønning.

Foto: Tore Wuttudal

Oppstart av Mørre kraftverk. Morten Lillemo instruerer Torkel Vingen, som ble den heldige som fikk starte opp kraftverket etter endt dag. Foto: Tore Wuttudal

dagen. Dette har gitt elevene innsyn i hvordan moderne kraftproduksjon egentlig foregår. Elevene har i tillegg fått informasjon om historikk, kraftutbygging, ledningsnett og sammenhenger i kraftproduksjon helt fram til sin egen stikkontakt.

Knut Aalberg Tekst Tore Wuttudal Foto

Menneskene og elva

Vi har kjørt av ferga i Røyrvik og er på veg innover langs Trondheimsfjorden og kjører inn i NTEs rike, Nord-Trøndelag. Målet for turen er Hestdalen hvor vi skal møte to ressursar av hunnkjønn – ei elv og ei dame.

Den oppvoksende slekt tror oljen er grunnlaget for all vår velstand. Men de største bidragsyterne til at Norge er verdens beste land å bo i er klart vannet i elva og menneskets skapertrang. Begge disse ressursene møter vi i samspill når vi nå går ut av bilen i Hestdalen.

80 år gamle Julie Oldervik møter oss utenfor sitt splitter nytt småkraftverk, stort nok til å forsyne den fine gården nede ved fjorden, og 350 husstander i tillegg.

- Jeg håper vi klarer å produsere nok til at vi får igjen noe av de vel 6 millionene vi har investert sier Julie. Nykraftverket har nå gått et år, og på den tiden har det produsert 6,2 GWh.

Men det har vært produsert elektrisitet i Hestdalen lenge før nykraftverket, forteller Julie. Både far og bestefar - og sikkert generasjoner før det - har utnyttet vannet i Hestdalselva, så Julie er en ektefødt «kjerringa med strømmen». I det vi går ned til et rødt hus i fjæra nedenfor kraftverket forteller hun at de har hatt strøm på gården helt siden 1904. Da ble det koblet en generator til vasshulet som drev sagbruket som sto her, og siden har det vært produsert strøm her. I 1940 ble det første ordinære kraftverket bygd, og

Fakta:

Type: Småkraftverk
Installert effekt: 1086 kW
Fallhøyde: 115 meter
Vannforbruk: 1,95 m³
Magasin: 6 magasiner inkludert et inntaksmagasin i elva
Årsproduksjon: 6,2 GWh. Nok til å forsyne rundt 350 husstander

det har flere ganger blitt restaurert og ombygd. Men i fjor høst ble det stoppet for godt, og står nå som et museumsverk i samme bygget som nykraftverket. Når vi kommer inn i det røde huset, viser det seg å være alt annet enn et stort naust. Vi kommer inn i en tønnefabrikk

Bøkker Roar Leistad viser oss hvordan en kvarting settes sammen. Falt denne i fra hverandre het det, «å falle i staver».

som har vært i kontinuerlig drift fra 1914 til 2003, og som fortsatt er helt intakt og klart til å starte opp. Her får vi prøvd oss på et gammelt håndverk som vi slett ikke behersker. Men uttrykk som «å falle i staver» og «tomme tønner ramler mest» har vi nå klart hvor kommer fra. Gamle maskiner i et inntakt miljø, sammen med gode historiefortellere som en gang

jobbet i fabrikk, gjør at vi plutselig befinner oss i en tid 80-90 år tilbake. Vi får høre at det arbeidet 10-14 mann her, og at de bodde på fabrikk i uka og pendlet hjem i helgene. Ei kokke bodde her sammen med arbeiderne og hadde si enkle køye på samme rom som mannfolka - det var tryggest slik for kokka, sier Julie.

Fabrikk ble liggende akkurat her på grunn av elva og vasskrafta. Dette var den første spede industrien i Leksvik

kommune, bygda som i dag er kjent som Norges industribygd nummer en.

Elva har alltid vært et stor ressursgrunnlag for gården til Julie. Men for at elva skulle kunne være en ressurs måtte gården ha en ressurs til – mennesker med kreativitet, vilje og tro på seg selv. Og det har gården alltid hatt, i dag representert ved «maskinist» og oldemor Julie. Folkene på gården Oldervik og Hestdalselva er et Norge i miniatyr som viser grunnlaget for vår velstand.

Utenfor Hestdal E-verk. Fra venstre Roar Leistad, Julie Oldervik og Anders Mogsnes

Interiørbilde fra det nye kraftverket på 1 MW.

Ole Jørgen Frostad Tekst

Frøya vindmøllepark nærmere en utbygging

Vi har tidligere i flere artikler i Lyspunktet vært innom vindmølleparken vi i samarbeid med NTE planlegger å bygge ut på Frøya. Siden sist vi omtalte saken er det gjennomført en rådgivende folkeavstemning hvor resultatet ble ja til utbygging. Det interessante med dette resultatet var at antall stemmer i overvekt for ja var 63 – det samme antall vindmøller som parken vil bestå av!

Etter den tid har kommunestyret på Frøya behandlet saken og gått inn for utbygging med avstemningsresultatet 13 – 10. Vi er også blitt gjort kjent med at Direktoratet for naturforvaltning og Fylkesmannens miljøvernavdeling i sine uttalelser begge er negative til utbyggingsplanene.

Nå må vi bare vente på NVE, som avgjør om vi får konsesjon for utbygging av Frøya vindmøllepark. Når avgjørelsen vil foreligge er noe usikkert, men vi må nok skrive 2006 før vi får endelig svar. Etter den tid skal vi så gjennomføre en prosess som eventuelt vil munne ut i en investeringsbeslutning tidligst i løpet av siste halvår 2007. Før denne prosessen iverksettes må vi imidlertid både vite når det bebudede markedet for grønne sertifikater vil tre i kraft og hvilket prisnivå man kan oppnå i dette markedet. Iverksettelsen av dette markedet er allerede utsatt ett år, men er nå sagt å skulle være operativt fra 01.01.07. Med det tidsperspektivet på plass vil vi tidligst kunne komme i gang med utbyggingen i 2008.

RETURADRESSE:

TrønderEnergi
7496 Trondheim.

B ØKONOMI

► **LYSPUNKTET 4 • 2005**
Bedriftsblad for TrønderEnergi AS

- TrønderEnergi Kraft med ny produksjonsavdeling
- Menneskene og elva
- Elvekongen